

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování oboru Člověk a jeho svět s cíli v oblasti OSV

<p>Název učební jednotky (téma)</p>	<p>Příbuzenské vztahy v rodině</p>
<p>Stručná anotace učební jednotky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žáci zjišťují informace od spolužáků a zapisují je do tabulky. • Žáci pojmenovávají členy rodiny na základě příbuzenských vztahů. • Žáci rozhodují při práci ve skupině o pravdivosti výroků.
<p>Nutné předpoklady</p> <p>(Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žáci znají role členů rodiny a příbuzenské vztahy. • Žáci znají jména spolužáků a svých příbuzných.
<p>Časový rozsah učební jednotky</p>	<p>45 minut</p>
<p>Věk žáků (ročník)</p>	<p>2. ročník</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
Ano							
Vyučovací obor(y)	Člověk a jeho svět						
Dlouhodobé cíle <small>(Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)</small>	—						
Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák popíše svůj přínos k výsledku proběhlé skupinové práce. • Žák procvičí dovednost žádat druhé o informaci. 						
Cíle učební jednotky	<p>Člověk a jeho svět</p> <p>RVP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. 						

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>Školní výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák pojmenuje člena rodiny na základě příbuzenských vztahů. • Žák zjišťuje a zapisuje informace od ostatních. • Žák rozhoduje o pravdivosti výroků.
<p>Hodnocení</p> <p>(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Učitel i žáci sobě navzájem poskytují průběžně zpětnou vazbu k jednotlivým úkolům.
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Úvodní básnička</p> <p>Žáci si přečtou básničku „Já mám tetu“ (Příloha A).</p> <p>Možno též jako písnička (Pavel Jurkovič, zpěvník „Písničky pro celou rodinu“, text Jiří Žáček).</p> <p>2. Seznámení se s cílem hodiny</p> <p>Učitel pokládá otázky:</p> <p><i>Kdo jsou tvoji rodiče? Kdo jsou tvoji sourozenci? Kdo je maminka tvůj maminky? Kdo je tatínek tvého tatínka? Kdo je sestra tvé maminky? Kdo je bratr tvého tatínka? Kdo je dcera tvé tety? Kdo je bratr tvé sestřenice?</i></p> <p>Odpovědi žáků (maminka, tatínek, babička,...) zapisuje na flip (tabuli).</p> <p>3. Získávání informací o příbuzných</p> <p>Učitel žákům vysvětlí, že během následující aktivity budou od spolužáků získávat informace o příbuzných jejich rodiny. Učitel předvede několik způsobů toho, jak je možné se někoho na něco ptát. Žáci vyvodí pravidla pro to, jak se ptát příjemně (oslovení křestním jménem, podívání se do očí, použití prosím a děkuji).</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato pravidla zapíše učitel na flip (tabuli).

Žáci obdrží tabulku (Příloha B), do níž budou zapisovat zjištěné informace: jméno žáka, kterého požádali o informaci a jméno a roli některého z jeho příbuzných. Žáci jsou vyzváni k tomu, aby chodili po třídě. Když někoho potkají, zeptají se ho na jednoho až na dva příbuzné. Údaje, které zjistí, si zapíší do tabulky. Takto se postupně setkají se třemi spolužáky.

4. Práce ve skupinách

Po splnění úkolu odchází žáci na své místo. Jsou rozděleni do 3–5 členných skupin. V těchto skupinách budou žáci pracovat do konce hodiny. Informace, které žáci zjistili o příbuzných svých spolužáků, stručně sdělí ostatním členům skupiny. Na závěr učitel vyzve tři žáky, aby přečetli zjištěné informace celé třídě.

5. Reflexe

Pak následuje reflexe na dodržování pravidel zapsaných na tabuli. V této reflexi můžeme položit např. tyto otázky:

- Jak se Vám dařilo dodržovat pravidla při žádosti o informaci (pozdrav, oslovení, poděkování)?
- Na která doporučení, zapsaná na tabuli, jste nejčastěji zapomínali?
- Co jste dělali, když někdo nevěděl, jak se jmenuje spolužák?
- Co jste dělali, když vás někdo oslovil bez uvedení jména (např. „hele, jak se jmenuje Tvoje babička?“)
- Co jste dělali, když vás oslovil někdo jinak, než se jmenujete?
- Co vás na zjištěných informacích (jménech) překvapilo?

6. Výroky

V další části hodiny žáci ve skupině rozhodují o pravdivosti výroků (Příloha C).

Žáci jsou nejprve ústně seznámeni s jednotlivými kroky pro splnění skupinové práce. Potom jsou vyzváni k tomu, aby kroky

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>zopakovali. Učitel je při tom zapisuje na tabuli.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozstříhat tabulku na jednotlivé věty. • Přečíst si ve skupině jednotlivé věty. • Rozhodnout společně o pravdivosti výroků. • Rozdělit věty do dvou skupin ANO – NE. • Nalepit věty pod sebe do dvou skupin ANO – NE. <p>Před spuštěním aktivity učitel rozdá žákům do skupin výroky (Příloha C), lepidlo a papír na lepení výroků (Příloha D).</p> <p>Po splnění úkolu probíhá hodnocení. Každá skupina postupně přečte vždy jednu větu a uvede, zda si myslí, že je pravdivá či nikoli a proč.</p>
<p>Seznam příloh</p>	<p>Příloha A – Básnička „Já mám tetu“</p> <p>Příloha B – Tabulka pro zjišťování informací o příbuzných</p> <p>Příloha C – Výroky k rozstříhání</p> <p>Příloha D – List k nalepení výroků</p>
<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Jitka Krausová</p> <p>ZŠ Chrudim</p> <p>Dr. Jana Malíka 958, 537 01 Chrudim</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Závěrečná sebereflexe učitele
(následuje po odučení učební jednotky)

<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).</p>	<p>Žáci využili znalosti z dřívějších podobných aktivit, zaměřených na získávání informací. Zafungovala otevřenost při reflexi, kdy žáci svobodně uváděli, jak si s úkolem poradili, na co zapomněli, apod.</p>
<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>S žádnými.</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>—</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jiří Žáček

Já mám tetu

Já mám tetu,
ty máš tetu –
obě dvě se mají k světu.
Mají srdce ze zlata –
co když jsou to dvojčata?

Já vím, bráško,
že to pletu –
my dva máme jednu tetu.
Jedna teta,
jeden strýc –
škoda, že jich není víc.

Příbuzenské vztahy v rodině: Příloha B

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příklad:

Jméno spolužáka: <i>Karel</i>	
Můj příbuzný (příbuzná) se jmenuje: <i>Martina</i>	Je to moje: <i>Teta</i>

Jméno spolužáka:	
Můj příbuzný (příbuzná) se jmenuje:	Je to moje:

Jméno spolužáka:	
Můj příbuzný (příbuzná) se jmenuje:	Je to moje:

Jméno spolužáka:	
Můj příbuzný (příbuzná) se jmenuje:	Je to moje:

Jméno spolužáka:	
Můj příbuzný (příbuzná) se jmenuje:	Je to moje:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výroky:

Maminčina maminka je moje babička.

Tetin syn je můj strýc.

Tatínkova sestra je moje teta.

Strýcova dcera je moje sestřenice.

Maminčin bratr je můj bratranec.

Tatínkova maminka je moje sestra.

Maminčin tatínek je můj dědeček.

Tatínkův bratr je můj strýc.

Strýcův syn je můj bratranec.

Tatínkův tatínek je můj bratr.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pravdivé výroky

ANO

Nepravdivé výroky

NE

